

Nyhetsbrev April 2023

Nyheter om drivmedel, elfordon, batterier, styrmedel och ändrade beteenden kommer hela tiden. Det kan vara svårt att bedöma vad alla dessa nyheter innebär för övergången till helt fossilfria transporter. Helt klart är att marknaden säljer produkter och tjänster som snabbar på omställningen. Men vad innebär t ex nyheten om att det nu utvecklats en typ av celler som lagrar 40–50 procent mer energi per kilo än dagens bilbatterier samt att Mobilty Sweden nedjusterat årsprognosen för nyregistrerade personbilar från 290 000 till 265 000. Debatten om skatteregler för biogas, utformning av reduktionsplikten och bränsleskatter går vidare och en rad inspel och förslag presenteras av branschorganisationer och företag. Regeringen förväntas inom de närmaste månaderna komma med tydliga besked i en rad frågor och stort fokus finns på den kommande klimathandlingsplanen.

EU:s klimatpolitiska ramverk – Fit for 55

Senaste veckorna har flera viktiga delar av EU:s klimatpaket Fit for 55 förhandlats fram – under ledning av det svenska ordförandeskapet. Fit for 55 är ett kraftfullt regelverk som kommer bidra till att EU:s omställning. Detta förändrar förutsättningarna för all klimatpolitik framåt. Lagstiftningspaket för att nå EU:s klimatmål är nu nästan klart:

- Minst 55% minskade utsläpp till 2030
- Klimatneutralitet 2050

Leder till nödvändig klimatomställning i alla branscher och alla samhällsdelar för att få: Ökad konkurrenskraft, Tillväxt och välbefinnande, Minskat beroende av fossil energi från tredje land

AFIR: Infrastruktur för alternativa bränslen

- Underlättar för människor och företag i EU att kunna gå över till utsläppsfria fordon
- Publik laddinfrastruktur för personbilar ska byggas ut i takt med elbilsförsäljningen
- Laddstationer var sjätte mil längs större vägar för personbilar från 2025 och för lastbilar från 2030
- Tankstationer för vätgas var tjugonde mil längs större vägar från 2030

ReFuelEU Aviation: Hållbara bränslen inom flyg

- Minskad klimatpåverkan från flyget genom bättre tillgång till hållbara flygbränslen
- Successivt ökade krav på bränsleleverantörer vid EU-flygplatser att blanda in hållbara flygbränslen och flygbolag att tanka dessa (2 % senast 2025, 70% senast 2050)

FuelEU Maritime: Hållbara bränslen inom sjöfart

- Minskad klimatpåverkan genom en stegvis minskning av utsläppsintensiteten
- Införande av en underkvot på 2 % för elektrobränslen (RFNBO) senast 2034
- Regler för fartyg att ansluta till landströmförsörjning för elkraftsbehov vid kaj, såvida de inte kan visa att de använder alternativ nollutsläppsteknologi

<https://www.regeringen.se/contentassets/acb61779caaf4ad58e8f94ce68bf4513/presentationbilder---fit-for-55.pdf>

Sänkt reduktionsplikt ökar avståndet till 2030-målen

Naturvårdsverket har tagit fram ett underlag till regeringens klimatpolitiska handlingsplan och ett underlag till regeringens klimatredevisning. Reduktionsplikten kan endast sänkas under en mycket begränsad period, om utsläppen från inrikes transporter och arbetsmaskiner ska minska i tillräcklig omfattning till 2030. Ytterligare styrmedel som möjliggör en snabb elektrifiering och en ökad transporteffektivitet föreslås. Åtgärderna upp i följande tre områden: transporteffektivt samhälle, energieffektiva fordon och farkoster samt hållbara fossilfria drivmedel. Det finns inget entydigt svar kring hur stora utsläppsminskningar som de olika områdena var för sig kan bidra med för att klimatmålen ska nås. ”Drivkraft Sverige delar Naturvårdverkets slutsats att en fortsatt ambitiös reduktionsplikt är en viktig förutsättning för att Sverige ska nå klimatmålen till 2030”, säger Anders Norén, hållbarhetschef på Drivkraft Sverige.

<https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/slutredovisade-regeringsuppdrag/underlag-till-regeringens-klimathandlingsplan-och-klimatredevisning/>

<https://drivkraftsverige.se/nyheter/en-fortsatt-ambitos-reduktionsplikt-behovs-for-att-na-klimatmalen/>

Transportsektorns elektrifiering - energimyndighetens scenarier

Energimyndighetens analys av utvecklingsvägar för befintlig och ny elproduktion kommer att redovisas i juni 2023. För personbilar antas fordonsflottan vara i princip helt elektrifierad 2050. Andelen rena elfordon antas variera mellan 83 och 97 procent 2050 mellan scenarierna. För tunga lastbilar är cirka 90 procent elektrifierade 2050 i scenariot Högre elektrifiering medan det är cirka 45 procent som är elektrifierade i scenariot Lägre elektrifiering. I scenarierna ingår de idag beslutade reduktionsnivåerna fram till 2030. Reduktionsplikten har sin största påverkan på energianvändningen 2030 för att sedan avta i takt med att elektrifieringen antas fortgå.

<https://www.energimyndigheten.se/49428c/globalassets/statistik/prognoser-och-scenarier/langsiktiga-scenarier/langsiktiga-scenarier-over-sveriges-energisystem-2023.pdf>

Takten i omställningen-varierar mellan kommunerna- eldrivna bilar

Ökningstakten i kommunerna för andel nyregistrerade laddbara bilar 2015–2022

- Falun, ökning elbilar 7,3 %
- Borlänge, ökning elbilar 6,9 %
- Gävle, ökning elbilar 6,1 %
- Sandviken, ökning elbilar 4,7 %

<https://www.mynewsdesk.com/se/klimatbyraan/pressreleases/hela-kommunlistan-saa-aer-takten-i-elbilsomstaellningen-3244684>

Trafikverket fortsätter stötta utbyggnad av snabbbladdare i glesbygder

Investeringsstöd för 37 sträckor erbjuds i Dalarna och Gävleborg. En av årets nyheter är att vi inte pekar ut platser. Entreprenören söker i stället stöd för etablering på en egen vald plats längs en prioriterad sträcka. Stödet gäller investeringskostnader upp till 100 procent. Ansökningsperiod som pågår 5 april–17 maj.

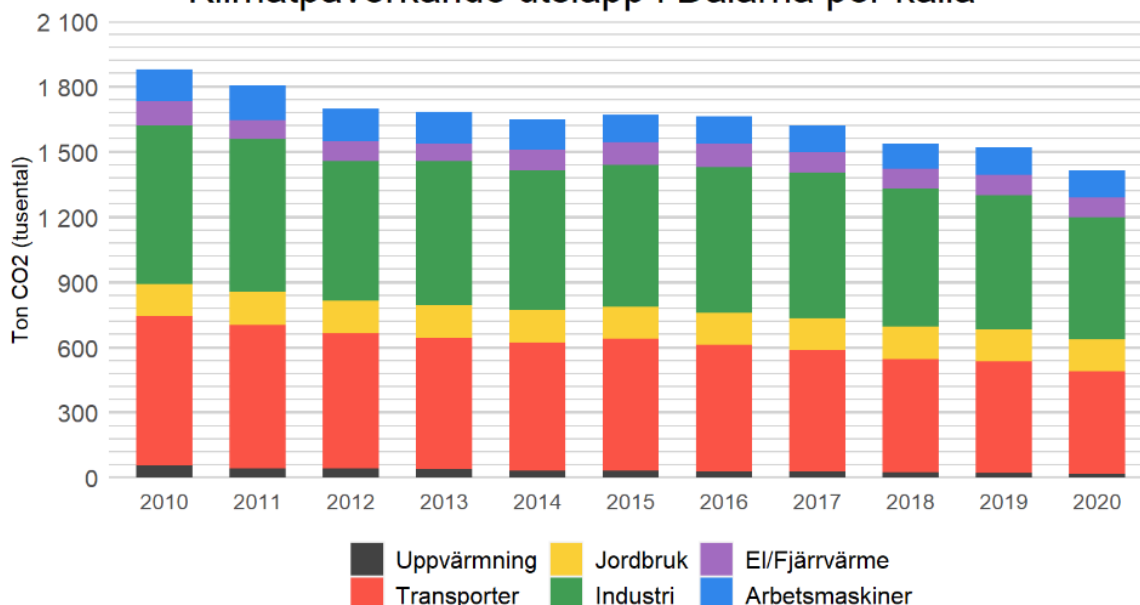
- Riksväg 83 Mellan Östavall och Hennan
- E 45 Mellan Tandsjöborg och Lillhamra
- E 45 Mellan Emadalen och Noppikoski
- Riksväg 70 Mellan Älvdalen och Bunkris
- E 45 Mellan Ryssa och Öje
- E 16 Mellan Ruskåsen och Lisskogsbrändan

<https://www.trafikverket.se/om-oss/nyheter/nationella-nyheter/2023/april/vi-fortsatter-stotta-utbyggnad-av-snabbbladdare-i-glesbygder/>

Uppföljning Dalastrategin

I Dalastrategin belyses att en miljömässigt hållbar omställning är en utmaning som berör alla delar av samhället, från global till lokal nivå och inom alla sektorer.

Klimatpåverkande utsläpp i Dalarna per källa

Källa: RKA (Kolada) har beräknat utsläpp med data från den Nationella emissionsdatabasen
 Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
 Diagramförklaring: Utsläpp av växthusgaser inom det geografiska området i ton CO₂-ekvivalenter.

<https://users.du.se/~pmo/dalarnarapport2022.html>

Positivt beslut om skogsbränslen men fortsatta restriktioner för lönsamma biodrivmedel

Det svenska ordförandeskapet och EU-parlamentets förhandlare har enats om revideringen av Förnybartdirektivet RED III. Tyvärr innebär revideringen av direktivet samtidigt fortsatt krångel och begränsningar för hållbara drivmedel. Restriktionerna mot biodrivmedel från åkergrödor kvarstår. Istället för att utveckla användningen av etanol och biodiesel, som kan tas fram till låg kostnad, tvingar man på alla länder att stödja mer kostsamma e-bränslen och vätgas. Tillsammans med förbudet mot bilar med förbränningsmotor, som kan använda klimatsmarta biodrivmedel, leder detta till fortsatt höga koldioxidutsläpp i transportsektorn. Det säger Svebios vd Gustav Melin i en kommentar.

<https://www.svebio.se/press/pressmeddelanden/positivt-beslut-om-skogsbranslen-men-fortsatta-restriktioner-for-lonsamma-biodrivmedel/>

<https://www.svebio.se/press/blogginlagg/ett-maratonlopp-till-anda-2/>

Vätgas -Framtiden och avsättning för vätgasen

Industrin går i bränschen för svensk vätgasutveckling. De stora mängderna som planeras skapar en tyngd inom industrisektorn. Vätgasdrivna transporter kan allt mer betraktas som en synergi av vätgasen som ska användas inom industrin. I Sverige finns ca 100 GW havsbaserad vind i olika steg av utvecklingsfasen. Vid vätgasproduktion räknar man med att 1 GW installerad vindkraft motsvarar 100 000 ton vätgas. Det finns flera fördelar med att producera vätgas vid vindparkerna. Inom den marina sektorn finns idag en bred palett av fossila bränslen som måste ersättas för att klara omställningen. E-metanol produceras genom elektrolys baserad på fossilfri el samt återanvänd biogen CO₂, vilket ger ett grönt elektrobränsle (lagringsbar energi). E-metanol lämpar sig väl för sjöfart och det finns en växande internationell efterfrågan på förnybara sjöfartsbränslen. E-metanol är väl anpassat för sjöfarten. Ekosystem för marina elektrobränslen utvecklas. FlagshipONE i Örnsköldsvik påbörjades våren 2023 och där projektet i sin helhet sålts till Ørsted. Första leveransen av e-metanol beräknas till 2025. Nu fokuserar bolaget på FlagshipTWO (Sundsvall) samt den tredje planerade anläggningen i Umeå. Man planerar en kraftig ökning av antalet anläggningar till 2040; med 100 – 300 enheter på plats (eller åtminstone investeringsbeslut för dessa

Scania och Northvolt utvecklar grönt lastbilsbatteri

Enligt Scania och Northvolt kommer batteriet ha en kapacitet på 1,5 miljoner kilometers drift, vilket motsvarar en lastbils livslängd. En gemensamt utvecklad litiumjoncell kommer att tillverkas på Northvolt Ett i Skellefteå med fossilfri el.

https://www.transportnet.se/article/view/1024929/scania_och_northvolt_utvecklar_gront_lastbilsbatteri?ref=newsletter&utm_medium=email&utm_source=newsletter&utm_campaign=daily

Nytt projekt granskar batteribyten för tunga fordon

I ett nytt forskningsprojekt kommer VTI tillsammans med Linköpings universitet och en expertgrupp granska om ett batteribytestsystem för tunga elfordon kan genomföras i Sverige.

<https://via.tt.se/pressmeddelande/nytt-projekt-granskar-batteribyten-for-tunga-fordon?publisherId=3236009&releaseId=3341759>

Två år till beslut om industrisatsning på flygbränslefabrik i Sollefteå kommun

Tyska industrijätten Uniper tillsammans med det sydafrikanska bolaget Sasol vill bygga en flygbränslefabrik i Långsele. Det kan dröja ända till 2025 innan beslut fattas om bygget av en stor anläggning. Anläggningen ska kunna förse omkring tio procent av inrikesflyget i Sverige med grönt drivmedel. "Just nu söker vi medel till en förstudie så investeringsbeslut kan antagligen tas under 2025", säger Torbjörn Larsson, presschef på Uniper Sverige. <https://sverigesradio.se/artikel/tva-ar-till-beslut-om-industrisatsning>

USA tar i från tårna: 67 procent elbilar

Under 2022 var 5,8 procent av de 13,8 miljoner nya bilarna som såldes i USA eldrivna (Sverige var 33 procent). I dagsläget har USA som målsättning att 50 procent av de fordon som säljs i landet ska elbilar till 2030. Nu finns förslag om att steppa upp målsättningen till 67 %. https://www.dagensps.se/motor/usa-tar-i-fran-tarna-67-procent-elbilar/?utm_campaign=motor&utm_medium=email&utm_source=nyhetsbrev-one&link_id=f7cf1df3-8e99-4897-b447-d2d743c06663

Elflyg på väg att bli samhällsekonomiskt lönsamt

Elflyg kan vara samhällsekonomiskt lönsamt från och med år 2040 och framåt, förutsatt att teknologin fungerar som antagits. Samhället bör stödja forskning och utveckling men i övrigt låta marknaden sköta sig själv. Det är slutsatserna i en ny rapport från VTI. <https://via.tt.se/pressmeddelande/elflyg-pa-vag-att-bli-samhallsekonomiskt-lonsamt?publisherId=3236009&releaseId=3345470>

Behovet av laddning i landsbygd undersöks i nytt projekt

Projektet Hållbara elbilar och laddning i landsbygd finansieras av Region Uppsala, BioDriv Öst och Gröna Mobilister och genomförs under 2022 och 2023. Projektet syftar till att ta fram och sprida kunskap om hållbarhet i produktion och återvinning av elfordon samt om förutsättningar för ägande av elbilar och laddning i landsbygd, med Uppsala län som pilotlän.

<https://press.biodrivost.se/posts/pressreleases/behovet-av-laddning-i-landsbygd-undersoks-i-n>

Elbilar och laddstolpar till hemtjänsten i Mora

En del av strategin Hållbara Mora är att utsläppen från kommunens fordon ska minska. Kommunen har beställt 31 elbilar och kommit igång med installation av laddstolpar. Arbetet utförs av det Morabaserade företaget Next Green AB, som fick uppdraget efter att ha vunnit

upphandlingen. <https://mailchi.mp/klimatkommunerna/z3c3s3b2v1-6067865?e=1808647ae3>

Krav-Återinför skattebefrielse för biogas och biogasol

Den 4 april 2023 skickade Fossilfritt Sverige, 14 nationella branschorganisationer och ett 50-tal företag och andra organisationer ett brev till berörda ministrar. I brevet uppmanades regeringen att skyndsamt minimera konsekvenserna av att EU-kommissionens godkännande av biogasens och biogasolens skattebefrielse ogiltigförklarades i en dom från EU-tribunalen den 21 december 2022. En av uppmaningarna är att regeringen omgående bör återställa full skattebefrielse för biogas och biogasol med stöd av nya bestämmelser i artikel 44 i EU:s allmänna gruppundantagsförordning (GBER).

<https://www.energigas.se/media/lxvbpngz/brev-till-ber%C3%B6rda-ministrar-om-skattebefrielse-f%C3%B6r-biogas-och-biogasol.pdf>

Digitala dialogmöten om laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas

Energimyndigheten och Trafikverket har ett gemensamt regeringsuppdrag att ta fram ett nationellt handlingsprogram för en snabb, samordnad och samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av ändamålsenlig publik och icke-publik laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas för lätta och tunga fordon. En del av uppdraget rapporterades 1 februari 2023. Den delrapporten innehåller översyn av befintliga uppdrag, regelverk, statliga stöd och krav för utbyggnad av laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas. Fokus var på utmaningar med utbyggnaden och förslag på hur utmaningarna kan hanteras.

**Dialogmöte 1,
samordning, ansvar
och roller**

Tisdag 9 maj

klockan 09.00 - 12.00

▪ Reaerinasundranets

**Dialogmöte 2,
scenarier och
utbyggnad**

Tisdag 9 maj

klockan 13.00 - 16.00

▪ Reaerinasundranets

**Dialogmöte 3,
totalförsvaret,
krisberedskap samt
vätgasens roll**

Fredag 12 maj

klockan 09.00 - 12.00

<https://energimyndigheten.a-w2m.se/Home.mvc?ResourceId=212619>

Wibax elektrifierar den tunga logistikbranschen

Den nya hållbarhetsatsningen som Wibax står inför är att utveckla en helt elektrifierad fordonsflotta till 2030 som dessutom till 100 procent drivs av egenproducerad el från en ny kapacitet av hållbart producerad el – vilket blir unikt på den svenska marknaden. I satsningen ingår att bygga en egen laddinfrastruktur som möjliggör för lastbilschaufförer att ladda vid lastning och lossning.

<https://www.wibax.com/wibax-elektrifierar-den-tunga-logistikbranschen/>

Klart med kvotplikt på hållbara flygbränslen – svensk reduktionsplikt hänger löst

Från år 2025 och framåt ska en stegvis ökad inblandning av ”hållbara flygbränslen” införas i EU. Från en nivå på två procent första året, så ska inblandningen ligga på 70 procent år 2050. Därtill införs en subkvot på e-bränslen från 2030 – som startar på 1,2 procent och når 35 procent år 2050. Det är några av konsekvenserna av en överenskommelse mellan EU-lagstiftarna. I Sverige leder överenskommelsen till en viss prövning framöver. För nu ser det, enligt Altingets samstämmiga uppgifter om utfallet i trilogen, svårt ut för Sverige att behålla den nationella reduktionsplikten på flygbränslen. Den tidigare, som syftar till att minska växthusgasutsläppen, anses nämligen krocka när man inför kvotplikten på inblandning av hållbara bränslen.

<https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2022/energimyndigheten-foljer-upp-reduktionsplikten-for-flygfotogen/>

Priser till aktörer i Gävle-Dala

Pontus Friberg, styrelseordförande, Pyrocell och Kenneth Ahlström, miljö- och energichef på Kopparstaden, Falu kommuns bostadsbolag har tilldelats Jan Häckners Bioenergistipendium 2023 för framstående insatser som gör skillnad för utvecklingen inom bioenergiområdet. Stipendiet är på 10 000 kronor. <https://www.svebio.se/press/nyheter/pontus-friberg-och-kenneth-ahlstrom-tilldelas-jan-hackners-pris-2023/>

Kalender

2 maj 8.00-9.00 Webbinar ReDriv/ VTI: **TCO-kalkylering** – ett verktyg för en klimatsmart och kostnadseffektiv samhällsplanering

https://teams.microsoft.com/registration/Uin1RGYqWEmA1NqdtYrWYg,IKE4WonmSUWRj0_I0Z_vsw,3nkfy5cHn0mop0g0aHa7-A,1pdNjDeVxkKaxuuvtAmYQ,YW9cbJU0kqt7cXrWrJwcQ,_cazXgA-uE6vNVtMd1GV6w?mode=read&tenantId=44f52952-2a66-4958-80d4-da9db72ad662

8 maj 12.30-16.00 Slutseminarium: **Potential och förutsättningar för svensk sjöfarts omställning till fossilfri framdrift**, Teams

<https://www.vti.se/arkiv/evenemang/evenemang/2023-04-17-slutseminarium-potential-och-forutsattningar---for-svensk-sjofarts-omstallning-till-fossilfri-framdrift>

9 maj 9.00-12.00 , 13.00-16.00 Digitala dialogmöten om laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för vätgas

<https://trk.idrelay.com/2930/web?q=b72-938d-0000934b0b720000000000000000940b&c=e914e632b5>

10 maj Sista dag för remissvar till Klimat- och näringsdepartementet. Energimyndighetens rapport – Vägledning om lätta fordons energianvändning och koldioxidutsläpp.

10 maj 12.00-13.00 Miljöeffekter av elektrifiering av transporter, Teams

[https://www.vti.se/arkiv/evenemang/evenemang/2023-04-28-miljoeffekter-av-
elektrifiering-av-transporter](https://www.vti.se/arkiv/evenemang/evenemang/2023-04-28-miljoeffekter-av-
elektrifiering-av-transporter)

10 maj 12.15- 12.55 Kunskapslunch – Resebeteenden: så får vi fler att resa aktivt och hållbart K2:s Kunskapslunch handlar om vad som påverkar människors val av transporter och hur vi kan få fler att resa aktivt och

hållbart. [https://www.vti.se/arkiv/evenemang/evenemang/2023-04-28-kunskapslunch---
resebeteenden-sa-far-vi-fler-att-resa-aktivt-och-hallbart](https://www.vti.se/arkiv/evenemang/evenemang/2023-04-28-kunskapslunch---
resebeteenden-sa-far-vi-fler-att-resa-aktivt-och-hallbart)

12 maj 9.00-12.00 Digitala dialogmöten om laddinfrastruktur och tankinfrastruktur för

vätgas [https://trk.idrelay.com/2930/web?q=b72-938d-
0000934b0b72000000000000000940b&c=e914e632b5](https://trk.idrelay.com/2930/web?q=b72-938d-
0000934b0b72000000000000000940b&c=e914e632b5)

12 maj 9.00-12.00 Dubbelspåret dag i Gävle [https://nyaostkustbanan.se/dubbelsparets-
dag-2023/](https://nyaostkustbanan.se/dubbelsparets-
dag-2023/)

23 maj Mobilitetsdag i Bergsjö, Nordanstig 9.00-15.00 Arrangör:

www.sundsvallsregionen.se

29 juni Almedalen <https://drivkraftsverige.se/nyheter/drivkraft-sverige-i-almedalen-2023/>

27-28 september Miljömålsdagarna i Borlänge

[https://www.naturvardsverket.se/om-
oss/aktuellt/kalendarium/2023/september/miljomalsdagarna-2023/](https://www.naturvardsverket.se/om-
oss/aktuellt/kalendarium/2023/september/miljomalsdagarna-2023/)

19 oktober Sista dag för ansökan till Impact Innovation